Nr 11 Listopad Rok I

SZACHISTA POLSKI
miesięcznik poświęcony grze i kompozycji szachowej

Komitet Redakcyjny: dr.E.Arłamowski,T.Bujak,M.Wróbel

Wydawca: Krakowski Klub Szachistów

Redakcja i Administracja: Kraków,Basztowa 15 m 12

Cena numeru 70 zł. Cena numeru 70 zł.

Sp. Aleksander Wagner

Bolesna lista strat,jakie poniosły nasze szachy w okresie ostatniej wojny powiększyła się jeszcze o nazwisko Aleksandra Wagnera ze Stanisławowa. Młodemu pokoleniu mało jest znana postać nestora polskich szachistów, teoretyka,problemisty,silnego zawodnika w grze korespondencyjnej. Trudno się dziwić,gdyż lata najżywszej działalności Wagnera przypadają na lata 1900-1920,co dzisiej stanowi zamierzchłą już przeszłość.

Aleksander Wagner urodził się w roku 1869 we Lwowie; po ukończeniu studiów pracował w kolejnictwie jako inspektor. W roku 1888 debiutuje w kompozycji czterochodówką i w dziedzinie teorii otwarciem,które nazwał gambitem szwajcarskim. Poprawności gambitu bronił w licznych partiach korespondencyjnych. W latach 1912-14 bierze udział w redagowaniu Szachisty Polskiego. Prowadzi nietylko dział problemowy,ale publikuje w licznych numerach analizę gambitu szwajcarskiego,komentuje partie,organizuje turnieje korespondencyjne. W latach dwudziestych naszego stulecia opracowuje nowy gambit,nazwany przez niego lwowskim (1.Sf3,d5 2.e4),który ma wiele cech wspólnych z obroną budapesztańską w partii pionem hetmańskim. Trzecim wreszcie jego wynalazkiem jest obrona polska (1.d4,b5) pojawiająca się czasem w praktyce turniejowej.

W grze korespondencyjnej należał do najsilniejszych zawodników europejskich,rozgrywał dziesiątki partii równocześnie,największym jego sukcesem było zdobycie I.nagr w wielkim turnieju korespondencyjnym Wiener Schachzeitung. Dorobek jego wieloletniej pracy w lwiej części uległ zniszczeniu w czasie wojny,wielka biblioteka szachowa,zbiory partii i problemów wszystko to podzieliło los wielu polskich księgozbiorów. O jego działalności możemy się dowiedzieć z roczników Szachisty Polskiego, skąd przedrukowujemy jedną partię,aby zapoznać naszych czytelników z gambitem szwajcarskim i siłą gry nestora polskich szachistów. Zmarł w nędzy i zapomnieniu,co jest niestety częstym losem szachistów. Cześć Jego pamięci.

Partia nr 59

Białe: Wagner Czarne: Lipeż

1. f2-f4 , f7-f5 2. e2-e4 , f5xe4 3.Sb1-c3 ,Sg8-f6 4. g2-g4 , d7-d5 5. g4-g5 , d5-d4 6. g5xf6 , d4xc3 7. f6xg7 , c3xd2+ 8.Gc1xd2 ,Gf8xg7 9.Hd1-h5+,Ke8-f8 10. 0-0-0 ,Hd8-d4 11.Gd2-c3 ,Hd4-e3+12.Ke1-d1 ,Gg7xc3 13.Sg1-h3 ,Gc8xh3 14. b2xc3 ,Sb8-d7 15.Gf1-c4 ,He3-b6+ 16.Gc4-b3 ,Gh3-e6 17.Wd1xd7!,Ge6xb3 18. a2xb3 , h7-h6 19.Wh1-d1 , c7-c5 20.Wd7xe7!,Kf8xe7 21.Hh5-e5+,Hb6-e6 22.He5-g7+,He6-f7 23.Wd1-d7+,Kc7xd7 24.Hg7xf7+,Kd7-c6 25.Hf7-e6+,Kc6-c7 26.He6-e5+,Kc7-c6 27.He5-e4+,i białe wygrały po dalszych 27 posunięciach.

Partia nr 60

Białe: Tarnówski Czarne:Gadaliński

Turniej o mistrzostwo Polski,Sopot 1946 r.

Sycylijska

1. e2-e4 c7-c5

2.Sg1-f3 d7-d6

Nowoczesny wariant obrony sycylijskiej.

3. d2-d4 c5xd4

Nowoczesny system gry polega na zastosowaniu ruchu 3... Sg8-f6,co stwarza następujące możliwości: 4.d4xc5,Sf6x e4 5.c5xd6 i teraz A) 5...e7-e6! 6.Gf1-d3,Se4-f6! (z powodu możliwości 7.Gd3-b5+,Gc8-d7 8.Gb5xd7+,Hd8xd7 9.Gc1 f4,Sf6-d5! 10.Gf4-g3,Gf8xd6 11.Gg3xd6,Hd8xd6 12.c2-c4, Hd6-b4+); 6...Se4-c5 prowadzi do remis: 7.Gc1-f4,Gf8xd6 8.Gf4xd6,Hd8xd6 9.Gd3-b5+,Ke8-e7 10.Hd1xd6+,Ke7xd6 11. 0-0,Gc8-d7 (partia równa Kripsch-Haberditz,Wiedeń 1936) B) 5...Hd8xd6 byłoby słabe z powodu 6.Gf1-d3,Gc8-f5 (6...Se4-c5 lub Se4-f5 7.Gd3-b5+ poczym 8.Hd1xd6 z lepszą partią) 7.Hd1-e2,Hd6-d5 8.Sf3-h4 z lepszą partią dla białych.
C) 5...Se4xd6 6.Gc1-f4,e7-e6 7.Sb1-c3,Sb8-c6 8.Hd1-d2, f7-f6 9.0-0-0,e6-e5 10.Sc3-b5! Cortlever-Euwe Beverwijk 1941. Analizy czeskie z 1944r. podają jak się wydaje wzmocnienie: D)(5...Se4xd6 6.Gc1-f4,Sb8-c6 7.Sb1-c3,e7-e6 8.Hd1-d2,f7-f6! 9.0-0-0,e6-e5 i jeśli 10.Sc3-b5 to Gc8-g4! z dobrą grą czarnych.
E) 5...Hd8-b6 6.Hd1-d4,Hb6xd4 7.Sf3xd4,Se4xd6 z dobrą grą dla czarnych.

Jak z tego widać najbezpieczniej dla białych po 3.. Sg8-f6 skierować grę przez 4.Sb1-c3,c5xd4 5.Sf3xd4,g7-g6 na tory wariantu smoczego. Wedł. Haberditza najlepszą receptą na wariant 1.e2-e4,c7-c5 2.Sg1-f3,d7-d6 jest 3. c2-c3,np. Sg8-f6 4.Gf1-b5+,Gc8-d7 5.Hd1-e2,Sb8-c6 6.d2-d4,a7-a6 7.Gb5-d3,c5xd4 8.Sf3xd4,e7-e6 9.0-0,Gf8-e7 10. f2-f4,Hd8-c7 11.Gc1-e3,0-0 12.g2-g4! z inicjatywą.

4.Sf3xd4 Sg8-f6

5.Sb1-c3 g7-g6

6. f2-f3	...

Wariant Rauzera polega na tym, że białe na razie nie rozwijają gońca królewskiego, umacniając centralny punkt e4, przez co zyskują swobodę działania. Białe zmierzają przy tym sposobie gry do dużej roszydy i ataku na skrzydło królewskie.

6. ...	Gf8-g7
7.Gc1-e3	a7-a6

Czarne wstrzymują się od 0-0 z obawy przed atakiem.

8.Hd1-d2	Sb8-c6
9.Sd4-b3	Gc8-e6
10.Sc3-d5	Sf6-d7
11. c2-c3	Wa8-c8
12.Sb3-d4	Sc6xd4

Wchodziło w rachubę 12...Ge6xd5 jednak po 13.e4xd5 pozostawały by czarne ze słabym pionem e7.

13.Ge3xd4	Gg7xd4
14.Hd2xd4	0-0

Czarne zostały zmuszone do roszowania w gorszych warunkach niż w 7 ruchu.

15. g2-g4	Wc8-c5
16. h2-h4	Sd7-e5
17.Gf1-e2	f7-f6
18. 0-0-0	b7-b5
19.Kc1-b1	Hd8-e8
20.Hd4-g1	He8-f7
21. f3-f4	Ge6xd5
22. e4xd5	Se5-d7
23.Hg1-g2	Sd7-b6
24.Ge2-f3	b5-b4?

Czarne wnioskują słusznie, że przy spokojnej grze atak białych zadecyduje i prowokują ostrą grę. Należało grać 24...Wf8-c8 lub a6-a5.

25. c3xb4	Wc5-c4
26.Hg2-d2	Wf8-c8
27.Wd1-c1	f6-f5
28.Wc1xc4	Sb6xc4
29.Hd2-e2	Kg8-g7
30.Wh1-c1	Sc4-b6
31.Wc1xc8	Sb6xc8
32.He2xa6	f5xg4

Obrona skoczka dawała czarnym beznadziejną grę.

33.Gf3xg4	Hf7xd5
34.Ha6xc8	Hd5-e4+
35.Hc8-c2	He4xf4
36.Hc2-c3+	e7-e5
37.Hc3-c7+-	Kg7-h6

37...Kg7-h8 38.Hc7-d8+,Kh8-g7 39.Hd8-d7+,Kg8-h8 40.Gg4-e6 z wygraną białych.

38.Hc7-c1	g6-g5

39.Hc1xf4 g5xf4
40. b4-b5 czarne poddały.

Uwagi M.Gałuszki i A.Tarnowskiego dla Szachisty Polskiego.

Partia nr 61

Białe: Stoltz Czarne: Botwinnik

Francuska

1. e2-e4 e7-e6
2.Hd1-e2 ...

Ruch Czigorina nie cieszy się zbytnim zaufaniem teoretyków. Dr.Euwe w swym dziele o teorii otwarć powiada co prawda,że biał mogą fianhettować gońca królewskiego i dojść do harmonijnego rozwoju figur,ale przebieg tej partii nie potwierdza tego poglądu.

2. ... c7-c5

Uchodzi za najlepsze;księga turniejowa Kemeri"1937 r. wskazuje jako dobry system 2...Gf8-c5 z palnem Sb8-c6,e6 e5,d7-d6 i Sg8-e7.

3. g2-g3 ...

Agresywnym sposobem gry jest 3.f2-f4 np: 3...Sb8-c6 4.Sg1 f3,Sg8-e7 5. g2-g3,d7-d5 6.d2-d3,b7-b6 7.Gf1-g2,d5xe4 8. d3xe4,Sc6-b4 9.Sb1-a3,Gc8-a6 10.Sa3-c4 i teraz nie Se7-c6 jak w partii Keres-Mikenas (Kemeri 1937) lecz 10...Se7-c8! 11.a2-a3,Sc8-d6!

Na 3.f2-f4,Sb8-c6 4.Sg1-f3 okazało się dobra metoda 4... b7-b6 5.g2-g3,Gc8-b7 6.Gf1-g2,Sg8-f6 7.Sb1-c3,d7-d6 8.d2-d3,g7-g6 9.0-0,a7-a6 10.a2-a4,Hd8-c7 11.f4-f5,Gf8-g7 12. f5xe6,f7xe6 13.Cc2-h3,Hc7-e7 14.Gc1-f4,0-0 (Kiryłłow-Mazel turn. Z.S.R.R. 1931).

Szachmaty 1932r. polecaja 3.b2-b3,Sb8-c6 4.Sg1-f3, Gf8-e7 5.Gc1-b2,Sg8-f6 6.e4-e5,Sf6-d5 7.g2-g3 i następnie Gf1-g2 i 0-0.

3. ... Sb8-c6
4.Gf1-g2 Sg8-e7

Botwinnik znajduje w tej partii najwłaściwszy sposób zwalczania wariantu czigorinowskiego fianchettowaniem gonca królewskiego,który polega na opanowaniu centralnego punktu d4.

5.Sb1-c3 g7-g6
6. d2-d3 Gf8-g7

Czarne wywierają coraz silniejszy nacisk na d4,co tamuje normalny rozwój białych.

7.Gc1-e3 d7-d5!

Ten energiczny ruch daje czarnym przewagę.

8. e4xd5 Sc6-d4!

Pointa gry; gdyby białe zabiły na d4 pole c3 było by nie uleczalnie słabe.

9.He2-d2 e6xd5
10.Sc3-e2 h7-h6
11.Hd2-c1 Gc8-f5
12. c2-c3 Sd4xe2
23.Sg1xe2 d5-d4

14.Ge3-d2 Gf5xd3
15.Gg2xb7 0-0!

Swietny ruch; w razie 16.Gb7xa8,Hd8xa8 byłyby białe związane i przegrały by z powodu gróźb Ha8-f3 lub He4.

16.Gb7-f3 g6-g5
17. 0-0 Se7-g6
18.Wf1-e1 Sg6-e5
19.Gf3-g2 Gd3-a6!
20.Hc1-d1 Se5-d3
21.Hd1-a4 Hd8-f6
22. f2-f4 Wa8-e8
23.Gg2-c6 Sd3xe1
24.Gc6xe8 Se1-f3+
25.Kg1-g2 Sf3xd2 i białe

poddały się po kilku ruchach.
Uwagi M.Gałuszki dla Szachisty Polskiego.

Jak podawaliśmy w numerze 9-10 Szachisty turniej z udziałem mistrzów fińskich i radzieckich zakończył się zwycięstwem Tolusza 9p. przed konsorcjum:Book,Taimanow, Wasiljew i Czechower po 7p. Z tego turnieju przynosimy piękną partię zwycięzcy.

Partia nr 62

Białe: Tolusz Czarne: Bannik

Pionem hetmańskim

1. d2-d4 Sg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3.Sb1-c3 d7-d5
4.Gc1-g5 Gf8-e7
5. e2-e3 Sb8-d7
6.Sg1-f3 0-0
7.Wa1-c1 c7-c6
8.Hd1-c2 a7-a6
9. a2-a3 ...

Dotąd grane wedle klasycznych wzorów,które wypracowali mistrzowie starszego pokolenia;nie jedno ważkie słowo w teorii tego otwarcia wypowiedział x i nasz Rubinstein.

9. ... b7-b5

Jest to system często stosowany przez Kotowa. Idea tego posunięcia polega na tym,że po wymianie na b5 czarny przez Gc8-d7 inicjuje kontrgrę na linii c.

10. c4-c5 e6-e5

To poświęcenie piona stwarza komplikacje,które nie okażą się dla czarnych korzystne. Biały energicznie wykorzystuje możliwość ataku.

11. d4xe5 Sf6-e8
12. h2-h4 h7-h6

Nie wolno było odbić piona np. 12...Sd7xc5 13.Gh4xe7,Hd8xe7 14.Sc3xd5,c6xd5 15.Hc2xc5 i biał pozostaje z pionem więcej.

13.Sf3-d4! ...

Pięknie zagrgnę;nie wolno bić gońca z powodu groźby 14. Sd4xc6 i 15.Sc6xe7+,zaś pion e5 jest pośrednio broniony np. 13...Sd7xe5 14.f2-f4! z silnym atakiem.

13. ... Sd7-b8
14.Gg5-f4 Sc8-e7

Czarny ma partię źle rozwiniętą; naturalnie i teraz nie wolno było bić piona,13...Ge7xc5 14.Sc3xb5 i otwarta linia c staje się terenem przemożnego ataku białych.

15.Gf1-d3 Sc7-e6
16.Sd4xe6 Gc8xe6
17.Sc3-e2 Sb8-d7
18. b2-b4 a6-a5
19.Se2-d4 Sd7-b8
20.Sd4xe6 f7xe6
21.Hc2-e2 ...

Z groźbą przerzucenia H. na skrzydło królewskie;czarnym trudno zorganizować skuteczną obronę ze względu na słabość białych pól,opanowanych przez przeciwnika.

21. ... a5xb4
22. a3xb4 Wa8-a3
23.Gd3-b1 d5-d4
24.Wc1-d1 Hd8-d5
25. 0-0 Wf8xf4

Czarny zdecydował się oddać jakość,gdyż po 26.Wd1xd4 partia jego będzie trudna do utrzymania.

26. e3xf4 Sb8-a6
27.Gb1-e4 Hd5-c4
28.He2-h5 d4-d3
29.Hh5-g6 Sa6xb4
30.Hg6-h7+ Kg8-f8
31.Ge4-g5 Ge7xg5
32.Hh7-h8+ z matem w następnym posunięciu.

Siła mistrzów węgierskich jest ogólnie znana,wystarczy wspomnieć choćby turnieje olimpijskie,w których ekipa węgierska wysokie brała nagrody. W dzisiejszym numerze przynosimy wybór ciekawszych partii z ostatnich turniejów węgierskich.

Partia nr 63

Białe: dr.Balogh Czarne: Egri

Budapeszt 1946 r.

Sycylijska

1. e2-e4 c7-c5
2.Sg1-f3 e7-e6
3. d2-d4 c5xd4
4.Sf3-d4 Sg8-f6
5.Sb1-c3 d7-d6
6.Gf1-e2 a7-a6
7. f2-f4 Hd8-c7
8.Ge2-f3 Gf8-e7
9. 0-0 0-0

Jest to tak zwany system Schweningen,zastosowany przez dr,Euwego (czarne) przeciw znanemu specjaliście i znawcy tego otwarcia Maroczemu w roku 1933 na turnieju w Scheweningen.

10.Kg1-h1 Wf8-d8
11.Hd1-e2 Gc8-d7
12.Gc1-e3 Sb8-c6
13.Sd4-b3 Wa8-b8

Naturalnie napraszający się ruch 13...Wa8-c8 byłby błędem ze względu na 14.Sc3-a4! z groźbą 15.Ge3-b6.

14. g2-g4 Sc6-a5
15. g4-g5 Sf6-e8
16.Sb3xa5 Hc7xa5
17. a2-a3 ...

Zręczna pułapka;jeśli czarny zagra wedle planu białych 17....Gd7-b5 wtedy nastąpi 18.He2-f2! z groźbą 19.Ge3-b6,zaś po 19...b7-b6 20.b2-b4! z wygraniem H.

17. ... b7-b5

Stosunkowo najlepsze; mniejszy opór stawiał ruch 17... Wd8-c8 18.He2-f2,Ha5-d8 19.Ge3-a7,Wb8-a8 20.Ga7-b6,Se8-c7 21.e4-e5,Gd7-c6 22.Sc3-e4 z lepszą grą.

18. f4-f5! b5-b4!

Czarny gra na komplikacje i słusznie nie przyjmuje ofiary piona,gdyż po 18...e6xf5 nastąpi 19.Sc3-d5 z wygraną hetmana bądz zdobyciem Ge7.

19. f5xe6! f7xe6!

Oczywiście nie wolno przyjąć ofiary skoczka;sprawdzmy główny wariant: 19...b4xc3 20.e6xf7+!,Kg8xf7 21.b2-b4! Ha5-e5! 22.Gf3-h5+,Kf7-g8 23.Gh5-f7+,Kg8-h8 24.Gf7-d5!, Sg8-f6 25.Ge3-f4,He5-d4 26.Wa1-d1,Hd4-b6 27.Gf4-e3,Hb6-c7 28.g5xf6,Ge7xf6 29.Wf1xf6!,g7xf6 30.Ge3-d4,Wd8-f8 31. Wa1-f1,Hc7-d8 32.Wf1-f4,Hd8-e7 33.He2-f3 i czarny traci piona i partię. (Analiza dr. Balogha)

20. a3xb4 Ha5xb4

Na 20...Ha5-e5 nastąpi 21.He2-d2!,g7-g6 22.Wa1xa6 z lepszą grą.

21.Gf3-h5 Hb4xb2

Po 21...g7-g6 biały gra 22.He2-f3,g6xh5 23.Hf3-f7+,Kg8-h8 24.Hf7xe7,Se8-g7 25.Wf1-f7,Hb4xb2 26.Wf7xg7,Hb2xa1+ 27.Kh1-g2 z wygraną.

22.Gh5-f7+ Kg8-h8
23.He2-h5 Hb2xc3
24.Gf7-g6 h7-h6
25. g5xh6 Se8-f6
26. h6xg7+ Kh8xg7
27.Hh5-h6+ Kg7-g8
28.Wf1-g1 Hc3xa1

i biały dał mata w 3 posunięciach przez 29.Gg6-h7+.

Partia nr 4

Białe: Szabo Czarne: Szigeti

Turniej pamięci Nawaszi'ego 1946r.

Hiszpańska

1. e2-e4	e7-e5
2. Sg1-f3	Sb8-c6
3. Gf1-b5	a7-a6
4. Gb5-a4	Sg8-f6
5. 0-0	Gf8-e7
6. d2-d4	e5xd4

Na 6...Sf6xe4 jest godny polecenia manewr Maroczego 7.d4xe5,Se4-c5 8.c2-c4 z naciskiem w centrum.

7. e4-e5	Sf6-e4
8. Sf3xd4	Sc6xd4

Po 8...Se4-c5 wywiązuje się bardzo ciekawa gra: 9.Sd4-f5! Ge7-f8. Oczywiście nie wolno przyjąć ofiary 9...Sc5xa4 z 10.Sf5xg7+,Ke8-f8 11.Gc1-h6,Kf8-g8 12.Sg7-e6!,d7xe6 13.Hd1-g4+,Ge7-g5 14.Wf1-d1 z wyraźną przewagą białych. Wróćmy do głównego wariantu 10.Wf1-e1,g7-g6(znowu nie wolno bić gońca a4 10...Sc5xa4 11.Sf5-d6+,Gf8xd6 12.e5xd6+, Ke8-f8 13.d6xc7,Hd8xc7 14.Hd1-e2!,Hc7-d8 15.Gc1-f4,h7-h6 16.Gf4-c7,Hd8-e7 17.Gc7-d6! z wygraną) 11.Ga4xc6,d7xc6 12.Hd1xd8+,Ke8xd8 13.Gc1-g5+ z inicjatywą.

9. Hd1xd4	Se4-c5
10. Sb1-c3!	...

Biały stosuje cały czas oryginalną koncepcję;oto zezwala na wymianę gońca,który zwykle stanowi największy kłopot w planowaniu strategicznym białych.

10. ...	0-0
11. Gc1-e3	d7-d6
12. Wa1-d1	Sc5xa4
13. Hd4xa4	Gc8-d7
14. Ha4-d4!	Gd7-c6
15. Ge3-f4	d6xe5
16. Hd4xe5	Ge7-d6
17. He5-d4	Gd6xf4
18. Hd4xf4	Hd8-c8
19. Wf1-e1	...

Biały uzyskał dominującą pozycję i pięknie realizuje przewagę.

19. ...	Wf8-d8

Jeśli 19...Wf8-e8 wtedy 20.We1xe8+,Gc6xe8 21.Sc3-d5 z zyskiem piona.

20. We1-e7	Wd8xd1+
21. Sc3xd1	Hc8-f8
22. We7xc7	Wa8-e8
23. Sd1-e3	We8-e4
24. Hf4-f5	We4-e6
25. h2-h3	g7-g6
26. Hf5-f4	We6-e4
27. Hf4-g5	h7-h6
28. Hg5-g3	Kg8-h8?

29.Se3-g4	We4-e1+
30.Kg1-h2	We1-e8
31.Hg3-c3+	Hf8-g7
32.Wc7xf7	Hg7xc3
33. b2xc3	i czarny poddał

po kilku dalszych posunięciach.

Partia nr 65

Białe: Kovacs — Czarne: Kluger

Debrecen 1946r.

Szkocka

1. e2-e4 , e7-e5 2.Sg1-f3 ,Sb8-c6 3. d2-d4 , e5xd4
4.Sf3xd4 ,Gf8-c5 5.Gc1-e3 ,Hd8-f6 6. c2-c3 ,Sg8-e7
7.Sd4-c2 , d7-d6! 8.Gf1-e2 ,Hf6-g6 9.Ge2-f3 ,Sc6-e5
10.Sb1-d2 ,Se5-d3+11.Ke1-f1 ,Sd3xb2 12.Hd1-e2 ,Sb2-a4
13.He2-b5+,Gc8-d7 14.Hb5xb7 ,Gd7-c6 15.Hb7xc7 ,Wa8-c8
16.Hc7-a5 , 0-0 17.Sc2-d4!,Gc6-d7!18. c3-c4 , f7-f5!
19. g2-g3 ,Gc5-b6 20. e4xf5 ,Hg6-f6 21.Gf3-d5+,Kg8-h8
22.Ha5-a6 ,Se7xd5 23. c4xd5 ,Gb6xd4 24.Sd2-e4 ,Hf6-e5
25.Se4xd6 ,Gd4xe3 26.Sd6xc8 ,He5xa1+27.Kf1-g2 ,Ha1xa2
28.Sc8-e7 ,Ha2xe2+29.Kg2-h3 ,Gd7xf5+ i biały poddał się.

Partia nr 66

Białe: Füster — Czarne: Negyesy

Turniej pamięci Havasi'ego 1946r.

Półnem hetmańskim

1. d2-d4 , d7-d5 2.Sg1-f3 ,Sg8-f6 3. c2-c4 , c7-c6
4. c4xd5 , c6xd5 5.Sb1-c3 ,Sb8-c6 6.Gc1-f4 , e7-e6
7. e2-e3 ,Gf8-e7 8.Gf1-d3 , 0-0 9. 0-0 ,Sf6-h5
10.Gf4-e5 , f7-f6 11Sf3-g5!, f6xe5 12.Gd3xh7+,Kg8-h8
13.Sg5-f7+!! czarny poddał się.

Partia nr 67

Białe: Feldmann: — Czarne: Brnath

Gyor 1946r.

1.Sg1-f3 , d7-d5 2. d2-d4 , e7-e6 3. c2-c4 ,Sg8-f6
4.Sb1-c3 ,Sb8-d7 5. c4xd5 , e6xd5 6.Hd1-b3 , c7-c6
7. e2-e4 ,Hd8-b6! 8.Hb3-c2 ,Gf8-b4 9. e4-e5 ,Sf6-e4
10.Gf1-d3 , f7-f5 11. e5xf6 ,Sd7xf6 12. 0-0 ,Gb4xc3
13. b2xc3 , 0-0 14.Wf1-e1 ,Gc8-d7 15.Sf3-e5.,Wf8-e8
16. f2-f3 ,We8xe5 17.Wa1-b1!,Hb6xb1 18.Hc2xd1 ,Se4xc3
19. d4xe5!,Sc3xb1 20. e5xf6 ,Sb1-c3 21.We1-e7!,Sc3xa2
22.We7-g7+,Kg8-h8 23.Wg7xh7+,Kh8-g8 24. f6-f7+ i czarny
poddał się.

Wspominaliśmy w zeszłym numerze Szachisty o turniejach w Zaandam; w większym zwyciężył Euwe, zaś w turnieju sześciu Szabo. Z tych imprez przynosimy kilka ciakawych rozgrywek.

Partia nr 68

Białe: Szabo — Czarne: Mühring

Zaandam 1946r.

1. e2-e4 , e7-e5 2.Sg1-f3 ,Sb8-c6 3. d2-d4 , e5xd4
4.Gf1-c4 ,Sg8-f6 5. 0-0 ,Sf6xe4 6.Wf1-d1 , d7-d5
7.Gc4xd5 ,Hd8xd5 8.Sb1-c3 ,Hd5-h5 8.Sc3xe4 ,Gc8-e6

10.Gc1-g5 , h7-h6 11.Gg5-f6 ,Hh5-d5 12. c2-c3 , d4-d3
13.Sf3-d4!,Sc6xd4 14. c3xd4 ,Hd5-a5 15.Hd1xd3!,Gf8-b4
16. d4-d5!,Ha5xd5 17.Hd3-g3!,Gb4xe1 18.Wa1xe1 ,Hd5-a5
19.Gf6-c3 ,Ha5-d5 20.Hg3xc7 ,Wa8-d8 21.Gc3-b4 ,Wd8-d7
22.Hc7-g3 , f7-f6 23.Hg3-b8+,Ke8-f7?24.Hb8xh8 ,Wd7-d8
25.Hh8-h7 ,Ge6-f5 26.Se4-g5+, f6xg5 27.We1-e7+,czarny
poddał się.

Partia nr 69

Białe: Ekström — Czarne: Wood

Zaandam 1946r.

1. e2-e4 , e7-e5 2.Sg1-f3 ,Sb8-c6 3.Gf1-c4 ,Sg8-f6
4.Sf3-g5 , d7-d5 5. e4xd5 ,Sc6-a5 6.Gc4-b5+, c7-c6
7. d5xc6 , b7xc6 8.Hd1-f3 ,Hd8-b6 9.Hb5-d3!,Gf8-e7
10. 0-0 , 0-0 11.Sb1-c3 , h7-h6 12.Sg5-e4 ,Sf6-d5
13.Sc3xd5!, c6xd5 14.Se4-c3 ,Gc8-e6 15.Sc3xd5 ,Ge6xd5
16.Hf3xd5 ,Sa5-c6 17. c2-c3 ,Wa8-d8 18.Hd5-b5 ,Hb6-c7
19.Gd3-e4 ,Wd8-d6 20. d2-d4 ,Wf8-b8 21.Hb5-e2 , e5xd4
20.Gc1-f4 , d4xc3 23.Ge4xc6 , c3xb2 24.Wa1-b1 ,Hc7xc6
25.He2xe7 ,Wd6-g6 26.Gf4-g3 ,Wb8-b7 27.He7-e2 ,Wg6-e6
28.He2-d2 ,Hc6-b5 29.Gg3-f4 ,We6-a6 30.Wf1-d1 ,Wa6xa2
31.Hd2-c2 , g7-g6 32.Wd1-d8+,Kg8-h7 33.Hc2-c3 , g6-g5
34.Hc3-f6 , czarny poddał się.

Partia nr 70

Białe: dr.Euwe — Szarne: Stoltz

Obrona Tarrascha

1. d2-d4 , d7-d5 2. c2-c4 , e7-e6 3.Sb1-c3 , c7-c5
4. c4xd5 , e6xd5 5.Sg1-f3 ,Sb8-c6 6. g2-g3 , c5-c4
7.Gf1-g2 ,Gf8-b4 8. 0-0 ,Sg8-e7 9. e2-e4 , d5xe4
10,Sc3xe4 , 0-0 11. a2-a3 ,Bb4-a5 12.Hd1-a4!,Ga5-b6
13 Gc1-g5 , h7-h6 14.Gg5xe7 ,Hd8xe7 15. d4-d5!,He7xe4
16. d5xc6 , b7xc6?17.Sf3-d2 ,He4-d4 18.Sd2xc4 ,Gc8-e6
19.Sc4xb6 ,Hd4xb6 20.Ha4xc6 ,Hb6xb2 21.Hc6-a6 ,Wa8-d8
22.Ha6xa7 ,Wd8-d7 23.Ha7-c5 ,Wf8-d8 24. a3-a4 ,Wd7-d4
25. a4-a5 ,Ge6-c4 26.Wf1-e1 ,Hb2xa1 27.We1xa1 ,Wd4-d1+
28.Gg2-f1!,Wd1xa1 29.Hc5xc4 ,Wa1xa5 30.Hc4-c7 ,Wa5-d5
31.Gf1-c4 ,Wd5-d7 32.Wc7-f4 ,Wd8-c8 33.Kg1-g2 ,Wc8-d8
34. h2-h4 ,Kg8-h8 35.Hf4-f5 ,Kh8-g8 36. h4-h5 ,Wd7-c7
37.Gc4-d3 , f7-f6 38.Hf5-h7+,Kg8-f7 39.Gd3-g6+,Kf7-e6
40.Gg6-c2 ,Wd8-b8 41.Hh7-e4+,Ke6-f7 42.Gc2-b3+!,Wb8xb3
43.He4-d5+,Kf7-e8 44.Hd5xb3 ,Wc7-f7 45. g3-g4 ,Ke8-f8
46.Hb3-b8+,Kf8-e7 47.Hb8-g8 , f6-f5 48. g4xf5 ,Ke7-f6
49. f2-f4 ,Wf7-e7 50.Hg8-f8+,We7-f7 51.Hf8-d6+,czarny
poddał się.

Partia nr 71

Białe: Stoltz — Czarne: Van Tol

Zaandam 1946 r. (Turniej sześciu)

Francuska

1. e2-e4 , e7-e6 2.Hd1-e2 , c7-c5 3. g2-g3 ,Sb8-c6
4.Gf1-g2 ,Gf8-e7 5.Sb1-c3 , d7-d6 6. f2-f4 ,Sg8-f6
7. e4-e5 ,Sf6-d7 8. e5xd6 ,Ge7xd6 9.Gg2xc6!, b7xc6
10. b2-b3 , 0-0 11.Sg1-f3 ,Wf8-e8 12.Sc3-e4 ,Gd6-b8
13.Gc1-b2 , e6-e5 14. f4-f5 ,Sd7-f6 15.Se4xf6 ,Hd8xf6
16. g3-g4!,Hf6-d6 17. 0-0-0 , a7-a5 18. d2-d4 , c5xd4

19.Wd1xd4 ,Hd6-f8 20.Wd4-e4 ,Gc8-a6 21.He2-e3 ,Gb8-a7
22.He3-c3 , f7-f6 23. g4-g5 ,Hf8-c5 24. g5xf6 ,Hc5xc3
25. f6-f7+!Kg8xf7 26.Gb2xc3 ,Ga7-d4 27.Sf3xd4 , e5xd4
28.We4xd4 ,Ga6-c8 29.Wd4-g4 , g7-g6 30. f5xg6 , h7xg6
31.Wg4-h4 ,Gc8-f5 32.Wh4-h7+,Kf7-e6 33.Wh1-e1+,Ke6-d5
34.We1-d1+,Kd5-e4 35.Wh7-c7 , a5-a4 36.Wc7xc6 , a4xb3
37. a2xb3 ,czarny poddał się.

Partia nr 72

Białe: Van Tol Czarne: Sandifort

Zaandam 1946 r. (Turniej sześciu)

Indyjska

1.Sg1-f3 ,Sg8-f6 2.d2-d4 , b7-b6 3. c2-c4 ,Gc8-b7
4. g2-g3 , e7-e5 5. d4xe5 ,Sf6-g4 6.Gf1-g2 ,Sg4xe5
7.Sb1-d2 ,Se5xf3+ 8.Sd2xf3 ,Gf8-b4+ 9.Gc1-d2 ,Hd8-e7
10. o-o ,Gb4xd2 11.Hd1xd2 , 0-0 12.Wa1-d1 ,Wf8-e8
13.Wf1-e1 , a7-a5 14. e2-e4 ,He7-b4?15.Hd2-c2 , g7-g6
16.Sf3-d4 , d7-d6 17.Kg1-h1 ,Sb8-d7 18. f2-f4 ,We8-e7
19. e4-e5!,Gb7xg2+20.Hc2xg2 ,We7-e8 21. b2-b3 ,Sd7-f8
22.Sd4-c6 ,Hb4-c5 23.Sc6-e7+!Kg8-g7 24. e5xd6 ,Wa8-d8
25.Hg2-b2+, f7-f6 26.Se7-d5 ,We8xe1+27.Wd1xe1 ,Wd8xd6
28.We1-e7+,Kg7-h8 29.We7xc7 , i czarny poddał się.

W mistrzowskim turnieju w Groningen duży sukces odniósł polski mistrz Najdorf. O sile jego gry swiadczy poniższa partia,którą rozegrał w sposób brawurowy.

Partia nr 73

Białe: Najdorf Czarne: Christoffel

Groningen 1946 r.

Pionem hetmańskim

1. d2-d4 , d7-d5 2. c2-c4 , e7-e6 3.Sb1-c3 , c7-c6
4.Sg1-f3 ,Sg8-f6 5. e2-e3 , a7-a6 6.Gf1-d3 , d5xc4
7.Gd3xc4 , b7-b5 8.Gc4-b3 , c6-c5 9. 0-0 ,Sb8-c6
10.Hd1-e2 ,Gc8-b7 11.Wf1-d1 ,Hd8-c7 12. d4-d5!, e6xd5
13. e3-e4!, d5xe4 14.Sc3xe4 ,Sf6xe4 15.He2xe4+,Gf8-e7
16.Gc1-f4 ,Hc7-c8 17.Gb3-d5!,Sc6-d8 18.Gf4-d6!,Hc8-d7
19.Gd6xc5 ,Wa8-b8 20.Gd5xb7 , czarny poddał się.

Partia nr 74

Białe: Pachman Czarne: Sajtar

Praga 1946 r.

Sycylijska

1. e2-e4 , c7-c5 2.Sg1-e2 ,Sg8-f6 3.Sb1-c3 ,Sb8-c6
4. g2-g3 , g7-g6 5.Gf1-g2 ,Gf8-g7 6. d2-d3 , d7-d6
7. 0-0 ,Gc8-d7 8. h2-h3 , h7-h5! 9. f2-f4 ,Hd8-c8
10.Kg1-h2 ,Wa8-b8 11,Gc1-d2 , b7-b5 12.Sc3-d5 ,Sf6xd5
13. e4xd5 ,Sc6-d4 14.Se2xd4 , c5xd4 15.Gd2-b4!,Gg7-f6
16.Hd1-d2 ,Ke8-f8 17.Wa1-c1 ,Kf8-g7 18.Wf1-e1 , a7-a5?
19.Gb4xa5 ,Wb8-a8 20. a2-a3 , h5-h4 21. g3-g4 ,Gd7xg4
22. h3xg4 ,Hc8xg4 23.Ga5-b4 ,Hg4-g3+24.Kh2-h1 , h4-h3
25.Gg2-e4 ,Wh8-h4 26.We1-f1 ,Wa8-h8 27.Hd2-h2!,Hg3-g4

28.Gb4-e1!,Wh4-h6 29.Wf1-g1,Hg4-c8 30. f4-f5 , g6-g5
31.Ge1-d2 ,Wh6-h5 32.Ge4-f3 ,Hc8xf5 33.Wc1-f1!,Hf5-g6
34.Gf3xh5 ,Wh8xh5 35.Wg1-g4 ,Gf6-e5 36.Hh2-f2 , f7-f6
37.Hf2-f3 ,Hg6-e8 38. c2-c3 , czarny poddał się.

Partia nr 75

Białe: Combe Czarne: Alexander

Nottingham 1946r. Mistrzostwo Anglii

1.Sg1-f3 , d7-d5 2. d2-d4 ,Sg8-f6 3. c2-c4 , e7-e6
4.Gc1-g5 , h7-h6 5.Gg5xf6 ,Hd8xf6 6.Hd1-b3 , c7-c6
7.Sb1-d2 ,Sb8-d7 8. e2-e4 , d5xe4 9.Sd2xe4 ,Hf6-f4
10.Gf1-d3 , g7-g5?11.Se4-g3 , g5-g4 12.Sg3-e2 ,Hf4-c7
13.Sf3-d2 , c6-c5 14. d4-d5 ,Sd7-e5 15. 0-0-0 ,Gc8-d7
16.Gd3-e4 , 0-0-0 17. f2-f4 , g4xf3 18.Sd2xf3 ,Gf8-d6?
19. d5xe6 ,Gd7xe6 20.Wd1xd6 ,Wd8xd6 21.Sf3xe5 ,Wh8-d8
22.Se5-f3 , f7-f5 23.Ge4-c2 ,Hc7-g7 24.Se2-f4 ,Ge6-f7
25.Hb3-e3 ,Wd8-e8 26.He3xc5+,Wd6-c6 27.Hc5xa7 ,Hg7-g4
28.Ha7-a8+,Kc8-c7 29.Sf4-d5+,Gf7xd5 30.Ha8xe8 ,Hg4xc4
31.He8-e5+,Kc7-c8 32.He5xf5+,Gd5-e6 33.Hf5-f8+,Kc8-c7
34.Hf8-g7+,Kc7-b8 35.Hg7-e5+,Kb8-a8 36.Sf3-d4 ,czarny
poddał się.

Partia nr 76

Białe: dr.Euwe Czarne: Devos

Mecz Belgia-Holandia 1946r.(Pierwsza szachownica)

1. d2-d4 , d7-d5 2. c2-c4 , e7-e6 3.Sb1-c3 ,Sg8-f6
4.Gc1-g5 ,Sb8-d7 5. e2-e3 ,Gf8-e7 6.Sg1-f3 , 0-0
7.Wa1-c1 , c7-c6 8. a2-a3 , a7-a6 9. c4xd5 , e6xd5
10.Gf1-d3 , h7-h6 11.Gg5-h4 ,Sf6-h5 12.Gg5xe7 ,Hd8xe7
13. 0-0 , g7-g6 14.Wf1-e1 , f7-f5 15.Sc3-a4 ,Sh5-f6
16. b2-b4 ,Sf6-e4 17.Sa4-c5 ,Se4-g5 18.Sf3-e5 ,Sd7xe5
19. d4xe5 , f5-f4 20. e3xf4 ,Wf8xf4 21.Hd1-d2 ,Wf4-g4
22.Kg1-h1 ,Kg8-g7 23. f2-f4 ,Sg5-e6 24.Sc5xe6+,Gc8xe6
25. g2-g3 , h6-h5 26.Gd3-e2 , h5-h4 27.Hd2-d1 ,He7-d7
28.Ge2xg4 ,Ge6xg4 29. e5-e6!,Gg4xd1 30. e6xd7 ,Gd1-f3+
31.Kh1-g1 ,Gf3-e4 32.We1xe4 , d5xe4 33.Wc1-d1 ,Wa8-d8
34.Kg1-f2 ,Kg7-f6 35.Kf2-e3 , h4xg3 36. h2xg3 ,Kf6-e6
37.Ke3xe4 , b7-b6 38. g3-g4 ,Wd8xd7 39.Wd1xd7 ,Ke6xd7
40. f4-f5 , g6xf5 41.Ke4xf5 , a6-a5 42. b4xa5 , b6xa5
43. a3-a4 , c6-c5 44.Kf5-e5,, czarny poddał się.

Kronika krajowa i zagraniczna

Warszawa

Walne Zebranie Polskiego Związku Szachowego odbyło się w dniu 6.X.b.r. Sprawozdanie złożył prezes dyr. Z.Miller. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono legalizację i rejestrację Związku; zorganizowano 9 okręgów,przeprowadzono mistrzostwa indywidualne Polski w Sopocie i mistrzostwa drużynowe w Katowicach. W tych dwu ostatnich imprezach lwia część zasługi przypada okręgom gdańskiemu i katowickiemu,którym Związek przyszedł z wydatną pomocą. Z kolei złożyli sprawozdania przedstawiciele okręgów. Białystok jest w stadium organizacji,posiada na razie jeden poważ-

ny klub szachowy. Okręg rzeszowski ma już kilkanaście klubów,organizacja okręgu jest już w stadium końcowym.Okręg katowicki stwierdza znaczny wzrost zainteresowania szachami liczba klubów wynosi 15.

Po udzieleniu absolutorium nastąpiły wybory władz na okres trzyletni. Wynik był następujący: prezes Z.Miller, wiceprezesi-Wojnarowicz,Wróblewski i Witkowski,szef biura Czarnecki,kpt.związkowy Gawlikowski,skarbnik Henneberg,ławnicy Bortkiewicz,Królisch,Szulce,Wróbel. Komisja rewizyjna: Beer,Nonorol,Cylwik, zastępcy Dobrzański i Balicki. Komisja techniczna Wojnarowicz,Gawlikowski,Makarczyk,Widermański,Bujak; sąd rozjemczy Roman,Małachowski, Cieślikowski. Komisja arbitrów: Wróblewski,Gałszka,Błaszczak,Makarczyk i Czarnota. Wyboru sekretarza nie dokonano pozostawiając zarządowi prawo kooptacji. Plan pracy na rok następny przewiduje: 1.Mecz z Z.S.R.R.,który finansuje całkowicie Towarzystwo Przyjaźni Polsko Radzieckiej. 2.Turniej czterech miast (Katowice,Kraków,Łódz i Warszawa) 3.Wydawanie pisma 4.Wprowadzenie szachów do szkół i fabryk.

Praga

Zakończył się tu międzynarodowy turniej ku uczczeniu rocznicy śmierci Treybala,rozstrzelanego przez Niemców. Zaproszono następujących mistrzów:Najdorfa,Stoltza,Trifunowicza,Gligoricza,Golombka,Guimarda oraz zawodników krajowych. Po ciężkich walkach pierwszą nagrodę zdobył Najdorf 10.5p. Wedle oceny prasy Najdorf był bezsprzecznie najsilniejszym mistrzem turnieju; jest on b. silnym zawodnikiem o dużej rutynie,nie wnosi jednak wiele do wiedzy szachowej. 2-3 nagr. podzielili Stoltz i Trifunowicz po 9p.; dalsze miejsca zajęli; Gligorich i Foltys 8.5p. Golombek 6.5p.,Sajtar i Pachman 6,Kottauer i Katetow 5.5 Guimard i Zita 4.5 oraz Rohacek i Opocensky po 3.5p.

Turniej miał piękną oprawę,honorowym protektorem był Prezydent Benesz,mowę powitalną wygłosił minister Nejedly,a mistrz Pokorny złożył hołd zabitym w czasie wojny szachistom jak Steiner,Iljin-Genewski,Belawenec Przepiórka,Stollberg,którzy dali życie w walce o wolność.

Z.S.R.R.

Moskwa Po powrocie z Groningen Smysłow dał kilka pokazów gry zbiorowej; 1.w Ministerstwie Lotnictwa + 19=1-0, 2.w Akademii Handlu Zagranicznego +29=4-1 3.w Domu Centr.Armii Czerwonej +22=4-7.

Na ekranach moskiewskich pojawił się film dokumentarny,pokazujący mecz ze Stanami Zjednoczonymi. Finałowy turniej o mistrzostwo Z.S.R.R. rozpocznie się jeszcze w tym roku; na razie rozgrywane są trzy wielkie półfinały.
W mistrzostwie Gruzińskiej Republiki brali udział poza konkursem Keres,Mikenas i Zagorjanski. Goście umieścili się na czele tabeli. 1.Keres 18p.(+17=2) 2.Mikenas 17.5 3.Zagorianski 14. Tytuł mistrza zdobył Ebralidze 13p. Na dalszych miejscach Petrosian 12.5,Blagidze 12(20 zaw.)

Ryga
Mistrzostwo Łotewskiej Republiki zdobył po raz trzeci Koblenz 14 z 17p. 2.Strautman 12p. 13.Solmanis 11p. 4-5 Beilin i Bezrueczko 10.5.
Anglia
W Nottingham tytuł mistrza kraju zdobył niespodzianie Combe 8p. z 11. 2.G.Wood 7.5. 3-4.Abrahams i Winter 6.5 na dalszych miejscach: Alexander i Glombek 6,Millner-Barry i Broadbent 5,5 B.Wood 4p. Mistrzostwo pań zdobyły wspólnie Bruce i Saunders 9 z 11.
Argentyna
Flinik mistrz Argentyny obronił swój tytuł wygrywając mecz z Rossetim w stosunku 5:3.
Belgia
Turniej o mistrzostwo kraju na 1946r. miał następujący wynik: 1.O 'Kelly 7,5 2.Lemaire 7,5 3.Peppers 4.Dunkelblum. System Bergera przyznał tytuł O'Kelly'emu.
W dniach 29 i 30.VI. odbył się mecz międzypaństwowy Belgia-Holandia,zakończony zwycięstwem Holandii w stosunku 13,5-6,5 na pierwszej szachownicy dr.Euwe uzyskał 1,5p. z Devosem.
Dania
Mistrzostwo Kopenhagi przyniosło następujący rezultat 1-2.E.Madsen i Mortensen 5,5 3-4.Martins i Lange 5p. 5. Auchenberg 5p. (10 zawodników) W małym meczu o tytuł mistrza miasta zwyciężył Mortensen bijąc Matsena 2:0.
Francja
Mistrzostwo Francji zdobył po raz trzeci Raizman 10,5 2.Betbeder 8p3.Gibaud 4.Boutteville 6,5p. 5.Bigot 6p. Poza nagrodzonymi znaleźli się: Vertadier 5,5,Kahn i Daniel 4,5,Gotti 4p. Oberg 3,5,Rometti i Voisyn 3p. W turnieju głównym zwyciężył Keiling 20 letni student ze Strasburga 7p z 9 2.Furch 6p. również student.
W Paryżu odbył się turniej zorganizowany przez klub Caisa Wynik był następujący: 1.dr.Bernstein 2,3.Muffang i Popel 4-5.Martin i Eliaszew 6.Betbeder (14 zawodn.).
Nasz mistrz dr Tartakower przyjął zaproszenie na dłzsze turnee po Afryce Południowej.
Szwajcaria
Mecz Christoffel-Janowsky zakończył się wynikiem 1:1 Mistrz kanadyjski dał prócz tego simultan w Arbon z wynikiem +38=2.
Szwajcarski Związek urządził mały turniej czterech zwyciężył w nim Janowsky 3p. 2.Christoffel 1,5 3.Schurmann 1p. i Chasslauer 0,5p.
Simultan Bogolubowa w dniu 4.VII. dał wynik +20-3=10
Węgry
Turniej w Szegedynie: 1.Barcza 10,5 (+8=5) 2.Benko 9,5. 3-4.Monostori i Tipary 9p. 5-7.Bakonyi,Egri i Sooky 8,5p. (14 zawodników).

DZIAŁ ZADAŃ

Redaguje Marian Wróbel, Kraków, Sereno Fenna 2 m. 2.

40
A.Baturin
Moskwa
Oryginalne

2≠B
/2S1s1s1/2S5/
/1KG4w/WP3kgP/
/2pG1p2/5P2/7H/
/5g2/

41
V.Kijonka
Praga
Oryginalne

3≠
/S1Gk1GK1/3P2P1/
/4p2p/1Sp5/3p4/
/s7/1w6/3g4/

42
S.Limbach
Częstochowa
Oryginalne

3≠
/8/8/spKP4/3S4/
/1p6/1P1P2GG/6h1/
/1gS2kgW/

-.

43
Inż.I.Mikan
Praga
Oryginalne

3≠
/K7/1W6/4k1p1/
/6Wp/p1Pp1G1p/
/1p1p1S1g/4s1p1/
/6ww/

44
Dr.E.Palkoska
Praga
Oryginalne

3≠
/S1gS4/P6W/kP2p3/
/p5pw/Pp1pGPph/
/1K1p1wg1/3P2sP/8/

45
E.Plesnivy
Praga
Oryginalne

3≠
/6gw/5p2/kP2p1p1/
/2H1p1w1/3pGp2/
/2p2p2/s1S5/1K2g1s1

-.

PRENUMERATE NALEZY NADSYŁAC WYŁACZNIE NA ADRES:
T.BUJAK, KRAKOW, BASZTOWA 15 m 12.

-.

Nasze zadania

Dzisiejsze nasze kompozycje są rewią twórczości zagranicznej. Witamy jako naszych współpracowników A.Baturina, redaktora działu (Kompozycja) w Szachmatach, seniora problemiste światowej sławy dr.E.Palkoskę. Zwracamy uwagę na dobrą 3‡ inż.Mikana, redaktora działu problemowego w miesięczniku Ceskoslovensky Sah oraz prace Plesnivego, któremu Czeski Związek Problemowy przyznał oficjalny tytuł mistrza kompozycji. Jedynym przedstawicielem rodzimej twórczości jest S.Limbach, którego zadanie opracowuje uwolnienie białej figury przez odejście króla. Te pierwsze przykłady, nadesłane na nasze konkursy pozwalają przypuszczać, że turnieje Szachisty Polskiego będą miały silną obsadę międzynarodową.

Konkursy zadaniowe

I. Memoriał C.A.Bulla, znanego kompozytora Unii Południowo Afrykańskiej. 3‡; trzy nagrody 35,30 i 20 szylingów. Termin 31.XII.1946r. Problemy nadsyłać: W.W.Wallis P.O.Box 3658 Johannesburg, South Africa. Sędzia: G.W.Chandler.

II. American Chess Bulletin 2‡,3‡. A.Kenneth S.Howard, 15.Summit Street, East Orange, New Yersey, U.S.A.

III. Skakbladet 2‡,3‡. P.Rasch Nielsen, Damhus Boulevard 37 Kobenhawen-Valby.

Poza tym zwracamy uwagą naszych kompozytorów na piękny dział szachowy w tygodniku Paris-Prague. doskonale redagowany przez G.Martin. Chętnie są drukowane zadania regularne oraz studia. Prace należy nadsyłać na adres: Paris Prague "Echecs" 18 rue Bonaparte, Paris VIe, France.

-.-

Kranika problemowa

Duńska problemistyka od lat bardzo zaprzyjaźniona wyszła z ostatniej wojny obronną ręką, zginął bowiem z bardziej znanych R.Prytz, zabity w obozie koncentracyjnym. Wprawdzie podczas okupacji życie szachowe przygasło, ale i tak mamy do zanotowania wiele ciekawych osiągnięć. Dlatego tę kronikę poświęcamy kompozytorom Danii, a mają oni w swych szeregach mistrzów międzynarodowej klasy jak Larsen, Tuxen, Hannemann, czy też wybitny przedstawiciel starszego pokolenia Jorgen Moller, który zmarł w listopadzie 1944 roku w 71 roku życia. I to jest największa strata z okresu wojny. Współczesna problemistyka słabo zna twórczość tego mistrza, który największe odnosił sukcesy w latach 1904-1914. Podaję trzy jego 3‡ ze złotej serii. I.The Sun, Nowy Jork 1898 /2k5/2p5/5K2/1S1P4/8/8/ 4H3/8/ 3‡. Doskonale skonstruowana miniatura. 1.He2-a2, Kd7 2.Ha8!, c5 3.dxc6‡!; Kb7 2.Ha7+, Kc8 3.Hc7‡; Kd8 2.Ke6, c6 3.Ha8‡; c5 2.dxc6, Kb8 3. Hg8‡. Cztery wzorowe maty.

II. 1 nagr Hampstead and Highate Express 1910-1912 3‡. /1G5K/5Hp1/2gSp3/4kS1p/1P5P/1G6/4hp2/g4ws1/. Jest to jedna z najbardziej reprezentatywnych prac na temat blokowania dalekich pól królewskich. 1.Hf7-g6,-2.Hg3+; Hf3 2.Sb7, Ke4 3.Sc5+; Hd3 2.Sf7+ Ke4 3.Sg5+. Blokowqnia dwu pól f3

i d3 z matami wzorcowymi;dwa dalsze blokowania ale już bez mata wzorcowego występują w obronach: Hc3' 2,Sb5+ i Hg4 2.He6+. Że Möller do ostatnich lat zachował swieżość inwencji swiadczy trzeci przykład. I.nagr. D.S.K. 1940 /4Kg1s/2o5/Sp5P/P2Pk2p/Pp1WS2c/8/2pP3P/2H5/ 3+. 1.Se4-f6! -(b5) 2.Hb2-3.Sd7+; Sg5 2.Wh4!,Kf4 3.d4+!;c5 2.Hf1,Kd4 3.Sf3+; Gg7 2.Hg1-3.Sd7+;Kd4 2.Sf5+,Kd3 3.Hf1+. Pięć wartościowych gier strategicznie doskonale powiązanych.

Drugim problemistą zmarłym w okresie wojny był Ch. Christensen,mniej znany zagranicą. Komponował w starym jespersenowskim stylu;najlepszą jego pracą jest chyba poniższa 3+. 1.nagr. Tidsskrift for Schack 1914/II. /2gSsH2?pp5/p1P1p2w/5p2/2pk1GoP/P1S3P1/2K3P1/8/ 3+. 1.Hb4 -2.Hb1!Kc5 3.Hg1;Wh4 2.Hb7,Gb7 3.Se6+;Sd6 2.Hc5+,Kc5 3. Ge3+. Tradycyjne dwukrotne poświęcenie,

Produkcja w dziedzinie dwuchodówek jest więcej niż zadawalająca. Przegląd laureatów rozpoczyna swietna miniatura: Idon Andersen I.nagr. D.S.K. (Turn. miniatur)1941r /8/8/4H3/3S4/1Ksk4/3g4/4P3/8/ 2+. 1.Sd5-e3- 2.Sb5+;S-2.e3 Se3 2.Hf6+ i Se5 2.Hb6+. Mechanizm wtórnej groźby przy dwu poprawionych obronach jest dużym osiągnięciem w miniaturze. Bardzo ruchliwy Duński Związek Problemowy zorganizował szereg konkursów tematowych i ogólnych. Jakimi koncepcjami interesowali się nasi koledzy duńscy wskazują konkursy tematowe. K.A.K. Larsen I.nagr. 19.T. temat.Skakbladet 1940. /6Gs/1KP1pw2/W5S1/1pPk2hW/Sp1sg3/1P3p2/2p2G2/ /2H5/ 2+. 1.Hb2.- 2.Hd4+;S- 2.Sf4+ i 2.Se7+. A więc mamy dwie wtórne groźby,i poprawione obrony muszą je obie parować. A więc Se6 2.Sb6+ i Sf5 2.He5+.W obu wypadkach czarny niweczy groźbę uwolnieniem własnej figury oraz zaatakowaniem drugiego pola matowania.Nie brak też i tradycyjnego włączynia białych figur na pola e5 i c5. Pierwsze zadanie na ten temat skomponował radziecki problemista M.Barulin. Poprawione obrony stanowią ciągle niewyczerpane źródło kombinacji strategicznych. Doskonałą ilustracją tych możliwości jest zadanie spółki duńskiej: H.Knuppert i G.Thomas 2.nagr.Magazinet 1940 /1s6/1s2S1K1/5Hg1/1Gk5/ /3w1S2/PWhp4/2W5/2w5/ 2+. 1.Gb5-c6,-2.Hb6+; obroną jest każde odejście W.,wiążące H.; W.- (po 4.linii) 2.He5+.; poprawione obrony Wb4 2.ab4+,Wc4 2.Wb5+,We4 2.Sd3+.W-(po linii d) 2.Wbc3+,Wd6 2.Pc3+. W pobocznej grze Sd6 2.Se6+ blokowanie z matem przez przesłonę. Można by się tu dopatrywać i tematu Cristoffaniniego,który polega na matowaniu związaną figurą po linii wiązania.

Może mniej wykończona technicznie ale znacznie efektowniejsza jest druga praca Knupperta,co swiadczy pięknie o talencie tego kompozytora. H.Knuppert I.nagr. Vart Hem 1940/II /6g1/gdp5/W4P1P/1w1sSk1P/p2H4/w4P2/h1S1W3/ /2G3K1/ 2+. 1.Se5-f7,- 2.We5+ i 2.Ge5+ co w tym wypadku jest słabością pracy. Przeciw tym planom występuje z powodzeniem Sd5. A więc S- 2.Ge4+. Tę wtórną groźbę parują

dodatkowe piękne posunięcia skoczka: Sc3 2.Se3+,Sc3 2.He4+ (uwolnienie białego H.)Sf6 2.Wf6+ i Sb6! 2.Hf4+ (uwolnie nie białej figury,parowanie groźby 2.Ge4+ na wzór tematu A) Trzecie piękne uwolnienie występuje po Wb6 2.He5+,a czwar te po We3 2.Hg4+!. Doskonałe zadanie wariantowe.

Za najlepszą kompozycję duńską,drukowaną w prasie w roku 1940 została uznana poniższa 2+. K.A.K.Larsen I.nagr D.S.K. 1940. /4K3/1GpH1pG1/2wp4/gn1s1Wp5/W2Pk2p/2p3p1/2PP 2P1/3Ss3/ 2+ 1.Wf5-f2!. Jest to temat,który swego czasu dokładnie studiowałem-poprawione obrony obu figur półzwiązania,koncepcja wcale nie łatwa do realizacji użyto tu najprostszego chwytu czyli odsłony jednej czarnej figury. Przeciw groźbie 2.Hf5+ grają figury baterii: W- 2.Sf6+ i Wc4x! (temat A) 2.We2+! (dwukrotne wiązanie skoczka d5) S- 2.Sf6+) ten sam mat jest słabością pomysłu) i Sb4!(te mat A) 2.Sc3+! (wiązania W. i przesłona czarnej figury) Skład chemiczny pary poprawionych obron identyczny.

Dla porównania podaję klasyczny już dziś problem Mil linsa,który po raz pierwszy zrealizował poprawione obro-ny przy użyciu obu figur półzwiązania,i co najdziwniejsze w tym czasie,w którym ten temat nie był jeszcze wynalezio ny. L.Millins I.nagr. Grantham Journal 1927 /2K1WgG1/1p1H 2p1/4s3/1W1g3w/2k3h1/GS6/3PP3/3s4/ 2+. 1.Wb5-b6 grozi 2. Hb5+. Obrony czarnych polegają na odsłonie linii czarnego H. i W. Na S- występuje wtórna groźba 2.Hg4+.(wiązanie G.) Poprawione obrony dają rozmaitego rodzaju przesłony: Sf4 2.We4+. (wiązanie gońca) Sg5. 2.Gd5+,Sd4 2.Sa5+ i Sc5 2.Wb4+. Drugą grupę wariantów tworzy goniec. G- 2.Hd3+ (wtórna groźba) oraz poprawiona obrona Ge4 2.Hd4+ (wiąza-nie skoczka-pełne półzwiązanie). Porównując obie prace mu simy zwrócić uwagę na duże skomplikowanie tematu w piękn-nej pracy duńskiego mistrza.

Następny problem H.Tuxena,prezesa Duńskiego Związku Problemowego i autora popularnej Javy odznacza się prosto ta wykonania. H.V.Tuxen Skakbladet 1944 /5H2/2W3SK/5gG1/ /W1nsk3/4S3/4P2g/3s4/3w4/ 2+ 1.Hf8-b8, grozi mat z baterii 2.Wc5+ i 2.We7+. Obrony wykonują figury półzwiązania:Hc7 2.Hc7+,Hd6 2.Hb2+,He3 2.Wc4+ ze związaniem S.;Sc7 2.Wc5+ i Se3 2.Wd7+ ze związaniem H.

Na zakończanie podaję strategiczną kompozycję K.Han-nemanna,wyjętą z artykułu publikowanego w Aarsskrift 942 pod tytułem "Zadania kombinacyjne z matami wzorowymi".K. Hannemann Aarsskrift 1942 /1sH2K2/3w4/8p1/1S5kG1/1s3P2/ 5G2/3w4/8/ 3+. 1.Kf8-g8, grozi 2.Hf8x+;Wd6 2.Hc5+ Wd5 3. Sd4+.(posunięcie krytyczne W.) Sd5 2.Hc2+ Wd3 3.Sd4+;Ke6 2.Hc4+ W7-d5 3.Gg4+. Trzy maty wzorowe ze związaniem czar nej figury. Można by powiedzieć,że autor przedstawił po raz pierwszy w trzychodówce z matami wzorowymi - kombinac ję Gamagea.